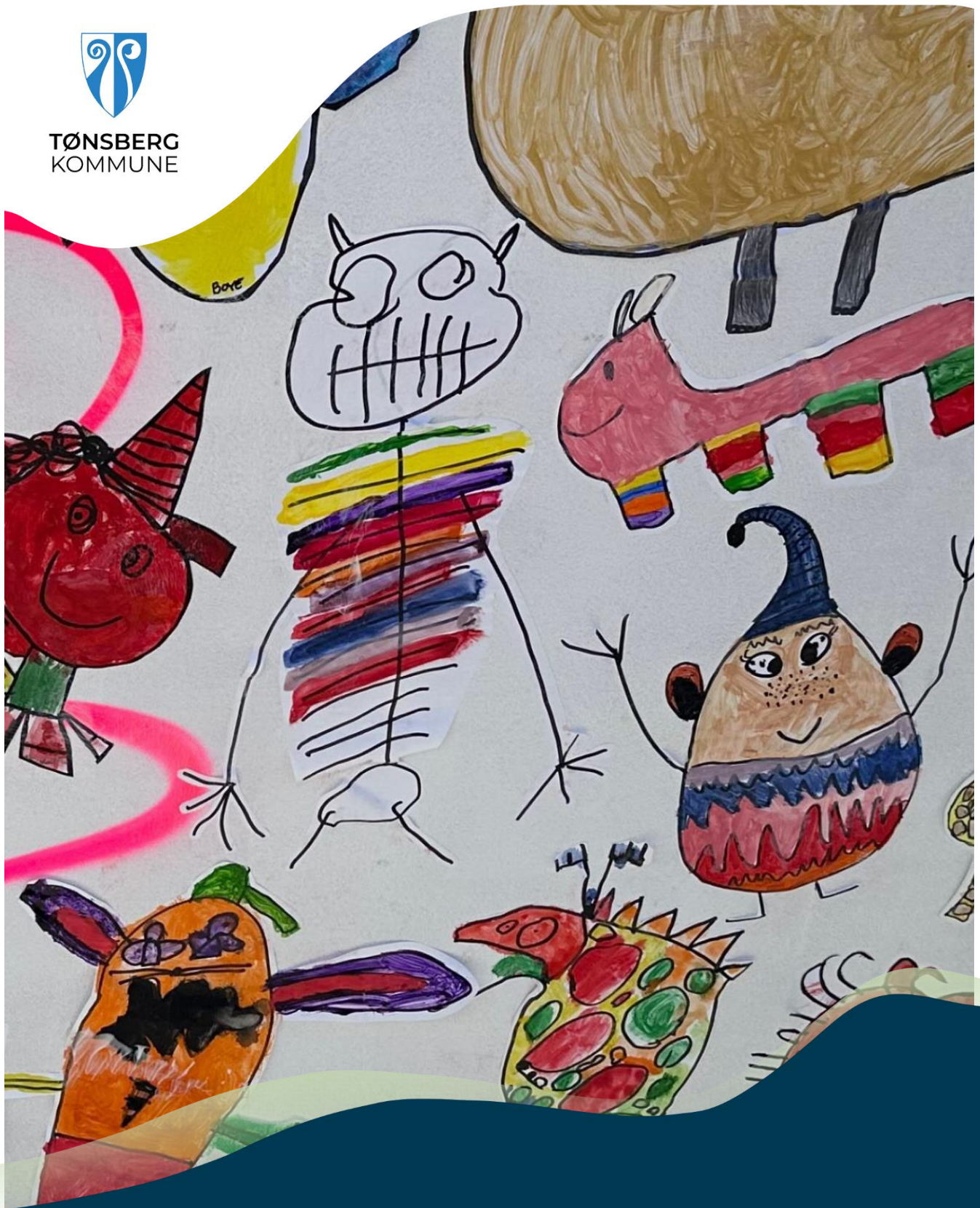

TØNSBERG
KOMMUNE

Årsplan 2025/2026

Klokkeåsen barnehage

Tønsberg kommune

Forord

«Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.»

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Årsplan for de kommunale barnehagene i Tønsberg bygger på FN's Barnekonvensjon, Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Det forutsettes at ansatte er kjent med innholdet i disse dokumentene. Videre bygger årsplanene våre på kommuneplanens handlingsdel og virksomhetens felles utviklingsområder og satsinger. Årsplanen revideres årlig og skal hvert år fastsettes i Samarbeidsutvalget før den trer i kraft.

Alle kommunale barnehager i Tønsberg har en felles mal for sin årsplan. Denne skal sikre at alle relevante og felles områder er omtalt, men årsplanen skal først og fremst beskrive den enkelte barnehages arbeid og prioriteringer. Virksomhet barnehager består av 27 barnehager, som både vil ha mange likheter, men også være forskjellige.

Mer kortsiktige og detaljerte planer og vurderinger er også en del av årsplanverket til barnehagen og sendes fortløpende ut til foreldre via kommunikasjonsplattformen «Visma Min barnehage».

Tønsberg kommune benytter internkontrollsystemet Compilo, og her finnes virksomhetens felles prosedyrer og rutinebeskrivelser, samt avvikssystem.

Det finnes øvrig aktuell informasjon på www.tonsberg.kommune.no under fanen «Barnehage».

Denne årsplanen er fastsatt av samarbeidsutvalget 25/06 2025

1. Barnehagens pedagogiske utgangspunkt

1.1: Barnehagens pedagogiske grunnsyn

Klokkeråsen er en Reggio Emilia inspirert barnehage. Reggio Emilias pedagogikk er forankret i en dyp respekt for barnet og en tro på at alle barn er født med iboende ressurser og med en sterk drivkraft til å utforske verden. Selve filosofien ble utviklet i Italia etter andre verdenskrig som en motvekt til nazismen og dens grusomheter. Tanken er at barn skal bli demokratiske mennesker med evnen til kritisk tenkning.

Barnehagen har en pedagogisk filosofi som tar utgangspunkt i barns skapertrang. Barn har 100 språk, og barnehagen ønsker å bidra til at barna får bruke og utvikle alle sine ulike språk. Ut ifra egen interesse og motivasjon får barnet prøve seg i så mange uttrykk som mulig og får på denne måten tilgang til hele seg. Vi har stor tro på barns verdi og barndommens egenverdi.

Vårt grunnsyn har søkelys på 3 grunnleggende forhold:

BARN:

- Barn er aktør i eget liv
- Barn danner relasjoner, respekt, og tilhørighet i fellesskapet
- Barn opplever at deres tanker og følelser er like mye verdt gjennom å være i et allsidig miljø som undersøker flest mulig perspektiver

PERSONAL:

- Personalet er lekekloke voksne i møte med alle barn
- Vi arbeider aktivt for et inkluderende fellesskap hvor alle barn føler seg trygge og blir godt ivaretatt både fysisk og psykisk.
- Personalet er aktivt deltakende og til stede, nysgjerrig og undrende SAMMEN med barna
- Personalet jobber aktivt med pedagogisk dokumentasjon gjennom de 100 språk.

ROM OG MATERIALITET:

- Vi undersøker hvordan rom og materialitet bidrar inn i leken og i relasjoner
- Vi iscenesetter rom som gir mulighet for å skape gode relasjoner og fellesskap.
- Rommet fungerer som intensjonal tekst. Det vil si at rommet kommuniserer noe til barna.
- Flerbruksmateriell innebærer både det definerbare, udefinerbare og gjenbruk.
Viktige prinsipper i lys av Reggio Emilia pedagogikken betyr for oss:
 - Bevissthet rundt valg av materiell og presentasjon av materialer
 - Gi barn mulighet til å bruke sine 100 språk gjennom å gjøre det kjente ukjent
 - Barna trenger ingen forkunnskaper for å ta materiellet i bruk
 - Tilstrekkelig mengde av materiell kan bidra til inkluderende prosesser i leken
 - Vi tror på at en kombinasjon av udefinerbart og definert materiell er verdifullt i barns lek

1.2: Barnehagens prosjektarbeid – Inkluderende fellesskap

Vi deltar i prosjektet inkluderende fellesskap i praksis, sammen med andre Tønsberg-barnehager og i ett samarbeid med USN. Ansatte tilbyr og benytter mange virkemidler (100 språk) for å drøfte, artikulere, identifisere og realisere en kunnskapsbasert praksis for området inkluderende fellesskap i tråd med Reggio Emilia filosofien.

Pedagogisk dokumentasjon er utgangspunkt for refleksjon og en drivkraft for progresjon. Nye oppdagelser og nye møteplasser trenger tid til å være tilgjengelige for alle barna. Prosjektarbeidet skal derfor vare over tid, noe som gir anledning til fordypning og utvikling. Vi vektlegger **tid** som pedagogisk ressurs samt det å gå i barnas tempo og takt. For oss betyr det at vi er i prosjekter så lenge det gir mening for barna.

Prosjektet vårt:

Hvordan kan møteplasser og lekekloke ansatte bidra til inkluderende fellesskap i praksis?

Viktige prinsipper i dette arbeidet:

- rom og materiell kan sammen skape mulighetsrom for inkluderende møteplasser
- personalet jobber fram et felles prosjektsitat hvert år som skaper retning og mening i prosjektarbeidet
- vi ønsker å skape møteplasser som utfordrer, beveger, forstyrrer og inspirerer
- skape nye begynnelse, oppdagelser og gi plass til barns fasinasjoner
- tilføre materialer som skaper undring, utforskning og glede som en metode for å gi noe *tilbake* til barna
- Lekekloke ansatte byr på seg selv, har en leken tilnærming og er genuint til stede, tilgjengelig, nysgjerrige og sensitive i møte med alle barn

1.3: Mangfold og barnehagen som demokratisk møteplass

I barnehagen markerer vi ulike høytider og merkedager. Dette gir barna innsikt i ulike måter å leve, tenke og tro på – og bygger forståelse, fellesskap og respekt og kan motvirke mobbing, diskriminering og utenforskap. Toleranse, likeverd, respekt, solidaritet og samhold er kjerneverdier i vårt arbeid med barna. Vi formidler og markerer høytider, merkedager og snakker med barna om ulike levesett, kulturer, livssyn og religioner på en tilpasset og trygg måte som er forankret både i rammeplanen og i barnehageloven;

Lov om barnehager (barnehageloven), kapittel 1. Barnehagens formål og innhold:

«Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Utdrag fra Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) Kapittel 1.

Barnehagens verdigrunnlag:

«Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet».

«Barnehagen skal synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen».

I Klokkeåsen barnehage jobber vi kontinuerlig med å fremme et fellesskap som er trygt og inkluderende, der leken har stor verdi og hvor vi skaper inkluderende møteplasser og

lekemiljøer. Barnehagen som møteplass skal være et demokratisk sted, der barns ulike tanker er like mye verdt. Vi er opptatt av å skape en kultur som oppleves inkluderende for *alle*. Barn, foreldre og ansatte skal oppleve å bli sett og møtt med åpenhet og tillit.

Hos oss skal ALLE være velkomne ALLTID!

2. Barnehagens formål og innhold

2.1 Omsorg

- sette ord på egne og andres følelser og handlinger i ulike situasjoner
- oppfordre barn til å trøste, ta imot trøst og gjøre noe for andre
- inntone seg til barnets behov
- støtte, bekrefte og være tilstedeværende i leken
- sette grenser ved behov
- respektere forskjeller og fremme mangfold
- se hvert enkelt barn og bruke barnets navn
- vise omsorg, nærhet og ro

2.2 Lek

- voksne som er til stede i leken og øver seg på å bli lekekloke sammen med barna
- vi observerer barns lek og inntar en lekeklok rolle etter behovet her og nå, med bakgrunn i barnas egne utsagn og uttrykk
- vi verner om leken ved å anerkjenne at den har en egenverdi og tilrettelegger for at leken skal få leve over lengre tid
- vi ser på tid som pedagogisk ressurs og vier den bevisst til mest mulig lek
- være både fysisk og mentalt pålogget på gulvet for å veilede etter barnas individuelle behov og for fellesskapet
- vi bruker pedagogisk dokumentasjon som utgangspunkt for videre tilrettelegging, planer og progresjon i leken
- vi iscenesetter ulike lekemiljøer gjennom barnehageåret. Vi sorterer og strukturerer et tilbud av variert lekemateriell (undefinerbare materialer, naturmaterialer, konkreter etc.) som skaper en variasjon og inviterer til ulike typer lek
- legge til rette for at barna utfordres i møte med rom og materialer
- vi verner om barnas egen barnekultur

2.3 Danning

- vi anerkjenner og rommer barns følelser ved å lytte, bekrefte det de føler og ta barns følelser på alvor. Ved å være gode forbilder lærer barna å ta andres perspektiver og viser empati for andre
- vi har fokus på identitet og mangfold ved å fremheve ulikheter og styrker i fellesskapet
- voksne og barn undrer seg og filosoferer rundt ulike spørsmål som dukker opp

- barn blir mer robuste av å erfare motgang. Når man møter motgang erfarer man også gleden av å lykkes
- barnet skaper seg selv gjennom relasjon til andre og til de livslange læreprosessene.
- Barnehagen er en arena for å dannes inn i et demokrati.

2.4 Læring

- vi lærer gjennom leken
- vi tror barn lærer gjennom alle sine 100 språk
- vi lærer gjennom de estetiske prosessene
- vi tilrettelegger for læring i gode lekemiljøer
- ved bruk av sang og musikk fremmer vi et inkluderende miljø som er samlende og bygger fellesskap
- personalet fremmer læring ved å aktivt bruke pedagogisk dokumentasjon og tenke progresjon
- vi støtter barna og lar dem få god tid til utforskning av ulike hypoteser, og voksne er lyttende og har en undrende tilnærming.
- vi bruker prosjektarbeid som metode for læring gjennom året. Her får barn medvirke og være aktive deltakere

3. Medvirkning:

3.1 Barns medvirkning:

Klokkeråsen barnehage skal bygge sin virksomhet på verdigrunnlaget i barnehageloven, rammeplanen og FNs barnekonvensjon.

Barnekonvensjonen artikkel 12 slår fast at **«Alle barn har rett til å si sin mening, og deres meninger skal bli tatt på alvor».**

Rammeplanen understreker at barna skal få erfare innflytelse og være aktive deltakere i barnehagens fellesskap. Barns medvirkning handler om at de blir hørt, sett, involvert i beslutninger som angår dem, og får reell mulighet til å påvirke sin hverdag – tilpasset alder, modenhet og individuelle forutsetninger.

I Klokkeråsen barnehage betyr dette at vi aktivt lytter til barna – både verbalt og nonverbalt. Medvirkning betyr ikke at barna skal få bestemme alt selv, men at de får anledning til å bli hørt.

I Klokkeråsen barnehage kommer barnas medvirkning til uttrykk ved at personalet:

- Har fleksible planer i tråd med barnas interesser, initiativ og nysgjerrighet.
- Gir barna tid og rom til egne refleksjoner, og skaper arenaer for medvirkning i det daglige.
- Bruker lek og utforskning som uttrykksformer for barns tanker og opplevelser.
- Støtter barnas deltakelse i demokratiske prosesser, f.eks. gjennom undring, samtaler og felles refleksjon.
- Lytter aktivt og anerkjenner barns uttrykk.
- Har kunnskap om barns utvikling og hvordan medvirkning kan se ut i praksis.

- Aktiv deltakelse i små og store fellesskap.

3.2 Foreldres medvirkning:

Et godt samarbeid mellom hjem og barnehage er avgjørende for barnets trivsel, utvikling, læring og dannings. Hjemmet og barnehagen har et felles ansvar for å skape trygghet, helhet og sammenheng i barnets liv.

Barnehageloven og Rammeplanen trekker frem at barnehagen skal samarbeide nært med hjemmet, og foresatte har rett til informasjon og innflytelse.

I Klokkeåsen barnehage kan foresatte medvirke på ulike måter gjennom:

- Daglig dialog ved levering og henting.
- Foreldresamtaler og foreldremøter.
- Bruk av barnehagens digitale plattform (Visma) til kommunikasjon, oppdateringer og tilbakemeldinger.
- Deltakelse i barnehagens prosjekter, arrangementer, dugnader og samarbeidsutvalget.
- Årlige brukerundersøkelser som gir innsikt i foresattes opplevelse av barnehagens tilbud.
- Samarbeid om holdninger og verdier, og et felles engasjement for et inkluderende miljø preget av mangfold og likeverd.

Vi ønsker at alle foresatte skal oppleve å bli møtt med respekt og likeverd. En åpen, trygg og tillitsfull dialog er grunnlaget for at barnet beste- både hjemme og i barnehagen.

4. Vurdering

Pedagogisk dokumentasjon:

Pedagogisk dokumentasjon er en undersøkende, pedagogisk refleksjon og praksis, som ligger til grunn for fordypning og fremdrift. Barns opplevelse kan være forskjellig i forhold til hva vi tror de opplever. Pedagogisk dokumentasjon og felles drøfting, kan bidra til at personalet kommer nærmere barnas opplevelse av verden.

I Klokkeåsen ser vi på barn som kompetente og utforskende, og at barn forstår utfra sine 100 språk. Personalet er nysgjerrige, lekne, aktive og deltagende observatører som undrer seg over: Hva er barn nysgjerrige på? Hva liker de å holde på med? Hvilken intensjon og vilje har de? Hva oppleves meningsfylt? Hva fordypes de seg i? Barn viser vei til dette hver dag. Vi vil ta imot det barna viser vei til og gi det verdi.

I Klokkeåsen barnehage arbeider vi ut ifra den pedagogiske dokumentasjonsspiralen til Rinaldi, som er videreutviklet av Kolle m.fl. For oss handler dette om at vi er en Reggio Emilia inspirert barnehage der prosessen er i bevegelse og dokumentasjonsspiralen hjelper oss til å være i dialog med det didaktiske arbeidet. Modellen utvikler seg i en syklus, der lærings eller utviklingsprosesser ikke har en definert begynnelse eller definert slutt.

Vurderingsarbeid:

I barnehageloven § 2, barnehagen som pedagogisk virksomhet kapittel 1.7. står det:

Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling. Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse.

Personalet bruker observasjon og dokumentasjon til å stoppe opp med, dvele med og oppdage barnets kunnskaper, ideer og uttrykksformer. Vi anerkjenner og ivaretar dette på en verdifull måte ved å reflektere sammen og analysere det observerte til bruk i planer og iverksetting. Det er gjennom deling og refleksjon at man ser nye veier å gå i et pedagogisk arbeid, samtidig som man lærer barna bedre å kjenne som individer i en gruppe, blir man kjent med seg selv og sin rolle som profesjonsutøver. Barnehagen vurderer kontinuerlig for å sikre kvalitet og ønsket utvikling.

5. Overganger

5.1 Hjem – barnehage

0-S-S Overgang, samarbeid og sammenheng hjem – barnehage

Vi ønsker å skape en inkluderende kultur som bygger på en felles bevissthet om å skape gode relasjoner i møte mellom mennesker.

For å sikre en god overgang mellom hjem og barnehage så bruker personalet kunnskap om trygghetssirkelen og tilknytning, for å legge til rette for trygge og gode relasjoner. Det handler om at vi voksne skal tone oss inn på barna, være sensitive på deres

følelsesuttrykk, være tilgjengelige og sørge for at barna får mest mulig oversikt over egen situasjon. Vi tenker at barn er sårbare i denne nye situasjonen og overgangen når de begynner i barnehage. Vi vet at det å knytte bånd og relasjoner er viktig for at barn skal bli trygge, og er bevisste på at dette tar tid. Derfor er det viktig for oss å bruke god tid på dette under oppstarten når barna kommer hjemmefra og skal inn i et nytt miljø med nye omsorgspersoner.

Vi bruker O-S-S rutinen ved å invitere inn til to gruppebesøk og et individuelt besøk for at barn og foreldre kan bli kjent med barnehagen i god tid før første barnehagedag. Da møter barn og voksne en i personalet som skal være med på oppstarten til høsten. Dette er for å samarbeide med foreldrene om å legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Når barnet starter i barnehagen, anbefaler vi at barnet starte gradvis og ha korte dager den første perioden. Dette er for at barnet skal oppleve positive overganger, ha tid og overskudd til å fordøye de nye inntrykkene, og ikke være for lenge borte fra foresatte i denne perioden.

Det er viktig for oss at barna som begynner skal oppleve tilvenningen og barnehageoppholdet sitt som meningsfullt og trygt. Derfor er vi bevisste på å ha fokus på ro, være mye på gulvet og alltid tilgjengelige. Dette gjør vi for å etablere kontakt og relasjoner når vi leker sammen, anerkjenner barnas følelsesuttrykk, gir trøst og deler glede sammen. Dette er kort fortalt trygghetssirkelen i praksis.

Struktur ved oppstart:

- Barnehagen tar kontakt med foreldrene og sender ut velkomstbrev
- Gruppebesøk
- Foreldremøte
- Individuelt besøk
- Oppstart

5.2 Barnehage – skole

Klokkeråsen barnehage har barn som sogner til mange ulike skoler i nærområdet. I O-S-S-samarbeidet har barnehagen flere nettverksmøter gjennom året med andre barnehager og Eik skole/SFO for å utvikle samarbeid og innhold for overgang barnehage – skole.

Dette samarbeidet innbefatter:

- Evaluering av overgangen, læringsmiljø og sosial kompetanse samt informasjon om faglig innhold
- At de forskjellige barnehagene møtes til aktiviteter og felleskap på tvers.
- At det våren før skolestart arrangeres ulike treff på skolene, SFO og evt. treff med faddere.
- besøk på alle skolene der barna fra oss skal begynne

- At det er foreldremøte på høsten året før skolestart med info om siste året i barnehagen og overgangen til skolen.
- At vi har en samtale med foreldre/foresatte på høsten og en på våren. På våren er det fokus på overgangsskjemaet som skal sendes til skolen.

Se OSS rutine og veileder for mer detaljer:

<https://www.tonsberg.kommune.no/f/p1/i8da30539-230d-499b-a877-1a1184c61817/o-s-s-barnehage-skole-og-sfo-2021.pdf>

<https://www.tonsberg.kommune.no/f/p1/i82b05a21-4e60-4833-b8c7-2696567cdc65/folder-o-s-s-fra-tonsbergbarnehage-til-tonsbergskole.pdf>

5.3 Interne overganger

Når barn flytter fra småbarnsgruppe til storebarnsgruppe legger vi vekt på å skape en god overgang for barna ved å:

- Gjennomføre overføringssamtaler
- Ta utgangspunkt i barnets styrker, utfordringer og interesser
- Der det er barn som har behov for tilrettelegging skal man ha en god dialog med foreldre og inkludere evt andre instanser
- Ha fokus på vennskap og gruppetilhørighet
- Viktig å ta vare på barnets gode relasjoner
- Legge til rette for en balanse mellom å ta vare på vennskap og skape ny gruppetilhørighet
- Skape en god fellesskapsfølelse, bygge felleskap
- Skape gode overganger og sammenhenger for barn
- Vi ser overgangen i et mulighetsperspektiv
- Vi etablerer trygghet for at lek og læring skal finne sted
- Barn og personalet har ansvar for å introdusere og inkludere nye barn
- Barn får muligheten til å danne gode relasjoner med den nye avdelingen før de starter og har mulighet til å opprettholde de relasjonene de har med den gamle avdelingen feks med å ha åpen dør på morgenen.
- Hver gruppe jobber med utgangspunkt i felles bok slik at barna vil oppleve noe gjenkjennelig på ny gruppe

Hvert år utarbeider barnehagen et velkomstbrev med informasjon om årets prosjektbok som alle får ved oppstart. Mot slutten av året lager avdelingene et prosjektheft som oppsummerer og gir et faglig tilbakeblikk på hva vi har vært sammen om i løpet av året i lys av prosjektarbeidet. Slik opplever vi sammenheng, mening og fellesskap gjennom de ulike overgangene.

TØNSBERG
KOMMUNE

Sammen skaper vi en **nytenkende**,
trygg og **bærekraftig** kommune

TØNSBERG
KOMMUNE

Tonsberg kommune

postmottak@tonsberg.kommune.no

Postboks 2410, 3110 Tønsberg

Telefon 33 40 60 00

www.tonsberg.kommune.no